

Закон и стратегија, у области управљања водама, препознају важност превенције поплава, што у пракси није пропраћено у довољној мери, јер надлежне институције нису предузеле све неопходне активности

Поплаве су све учесталија појава у Републици Србији, нарочито бујичне поплаве. У последњих три и по године, Влада РС прогласила је шест пута елементарну непогоду поплаву. Поједине јединице локалне самоуправе биле су погођене скоро сваки пут. Штете од поплава мере се милионима евра. Само у мају 2014. год, у 24 најпогођеније општине, поплаве су изазвале штету око 1,5 милијарди евра. При том, на сваки динар уложен у превенцију поплава, штете се могу умањити од три до девет динара.

Поплава, Лучани, мај 2014, фото РАС Србија

Поплава, Лучани, март 2016, фото Герзић

Примена директиве Европске уније, у области управљања ризицима од поплава, није у потпуности заживела у пракси, јер надлежне институције касне са кључним планским документима. Прелиминарна процена ризика од поплава из 2011. год. није ажурирана, карте угрожености и карте ризика од поплава нису израђене за 99 значајних поплавних подручја, док планови управљања ризицима, за територију Републике Србије и за водна подручја, нису донети.

Постојећи начин управљања ризицима од поплава и модел финансирања заштите од вода, нису у складу са захтевима Стратегије управљања водама. Подељено управљање ризицима од поплава између јавних водопривредних предузећа, на водним подручјима Дунав и Сава, уз одсуство јасно утврђеног начина сарадње, носи ризик да се водним подручјима не управља на јединствен, потпун и целовит начин. Постојећи модел финансирања, у периоду 2017-2018. год, није обезбедио средства у потребном обиму, чиме је угрожено испуњење циљева стратегије, у области заштите од вода. Ниво обезбеђених средстава за одржавање заштитних водних објеката је испод 60% потребних средстава.

Нису испуњени предуслови за ефикасно управљање бранама. Јавна водопривредна предузећа нису успоставила поуздану и потпуну евиденцију о њима, јер нису унела две трећине брана у регистар водних објеката. Поједине бране нису пренете на управљање јавним водопривредним предузећима, у складу са Законом о водама. Наведено носи ризик да се таквим бранама не управља на адекватан начин, а неке од њих нису укључене у систем заштите од поплава, иако им је то једна од основних намена.

Кључне препоруке

Републичкој дирекцији за воде, да:

- ↓ преиспита и новелира прелиминарну процену ризика из 2011. год.
- ↓ прецизира садржину планова управљања ризицима од поплава
- ↓ припреми план управљања ризицима од поплава за територију Републике Србије
- ↓ уреди начин сарадње између јавних водопривредних предузећа на водним подручјима Дунав и Сава

ЈВП Србијаводе и ЈВП Воде Војводине, за територију на којој су надлежна, да:

- ↓ израде и верификују карте угрожености и карте ризика од поплава за значајна поплавна подручја
- ↓ припреме планове управљања ризицима од поплава на водним подручјима
- ↓ унесу податке о бранама у регистар водних објеката
- ↓ покрену иницијативу за прецизирање процедуре преноса брана на управљање јавним водопривредним предузећима, како би иста била спроведена до краја